

ද්විමානය හා ත්‍රිමානය ඔස්සේ වතුර්මානය හඳුනා ගනීමින් මනුෂා තලය ආශ්‍රය කරගෙන පවතින ප්‍රේක්‍රිය පිළිබඳ කෙරෙන විමර්ශනයක්

පූජා, කැටවල සම්ත හිමි¹

භැඳීන්වීම

ඩුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත පැමිණි සැරුයුත් මහරහතන් වහන්සේට මහාසිහනාද සූත්‍රයේ දී ඩුදුරජාණන් වහන්සේ මෙසේ දේශනා කරනු ලබයි. “ගාරුප්‍රත්‍ය නැවත අතිකක් ද කියමි. තරාගතතෙම මිනිස් බව ඉක්මවා සිටි දිව ඇසින් වුත වන්නා වූ ද, උපදින්නා වූ ද, හින වූ ද, උස්වූ ද, යහපත් වර්ණ ඇත්තා වූ ද, දුර්වරුණ ඇත්තා වූ ද, යහපත් ගති ඇත්තා වූ ද, අයහපත් ගති ඇත්තා වූ ද කම් පරිදි මියපරලොව යන්නා වූ සහයන් දැනගනිදිද, එබදු විත්ත සමාධිය ලබයි.” මෙසේ ඩුදුරජාණන් වහන්සේ තමන් වහන්සේගේ අධිමානසික ගක්තින් උපයෝගී කොට ගනීමින් විශ්වයේ වාසය කරන නොයෙක් සහයන් පිළිබඳ ව දේශනා කළහ. එසේ ම ප්‍රේක්වස්තුව තුළ දී ද මේ පිළිබඳ ව ප්‍රධාන කොටස් දෙකක් යටතේ සාකච්ඡා කරණු ලබයි. “අර්ථාත්පත්ති වස්තු හාග්‍රාවත්තන් වහන්සේමැ විසින් ඒ ඒ කරුණෙහි ලා දේශිතැ ය. පාච්චාවිසර්ජන වස්තු නම් නාරද ආදි තෙරවරුන් විසින් ප්‍රාථමික්‍රියා ලද වැ ඒ ඒ ප්‍රේක්ජීතින් විසින් කරන ලද ආත්මහාවප්‍රකාශන යි.” මෙසේ මලුන් සමග සන්නිවේදනය කොට මිනිස් ලොව සිටින මිනිසුන් හට කුසලයෙහි හා පිනෙහි විපාකයන් අකුසලයෙහි හා පවතින ආදිනවයත් දේශනා කළහ. මෙවැනි බොහෝමයක් සිද්ධීන් බොඳ්ඛ සාහිත්‍යය තුළ පරිපූරණ ව පවතින බව නො රහස්‍ය. මේ සැම ලෝකයක් කරා යාමට හා පියවි ඇසින් දැක සන්නිවේදනය කිරීමට සාමාන්‍ය පුද්ගලයා හට නො හැකි ය. ඒ සඳහා අධිමානසික ගක්තියක් අවශ්‍ය වේයි. නො පෙනෙන මානයක පවත්නා වූ මෙම ලෝක සියුසින් දැක ගැනීම සඳහා පුද්ගලයා හට අධිමානසික ගක්තින් බොහෝවින් උපකාරී විය. එසේ මේ මනුෂා තලයෙහි ම වෙනත් මානයක පවත්නා වූ ලෝකයන් නිරාවරණය කර ගැනීමට අධිමානසික ගක්තිවලින් යුතු ඕනෑම උතුමෙකුට හැකියාව ඇති බව බොඳ්ඛ පදනම වුවත්, නැවීන විද්‍යාව මගින් සිව්වැනි මානයක් ගොඩනගා ගනීමින් මෙම නො පෙනෙන විශ්වයන් පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කරන අතර, එම සිව්වැනි මානය (Four Dimensional) හා ඩුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ ප්‍රේක්තිකාය අතර පවතින ලක්ෂණය සාධක මෙමගින් විමර්ශනය කරනු ලබයි.

පර්යේෂණ අරමුණ

තාක්ෂණික ව හා විද්‍යාත්මක ව දියුණු වන නැවිත ලෝකය තුළ ඩුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද ලෝකවීෂය විද්‍යාත්මකව විමර්ශනය කිරීම මෙහි අරමුණ ලෙස පවතී.

¹. බොඳ්ඛ දරුණය (වියේෂවේද - තෙවන වසර), පාලි හා බොඳ්ඛ අධ්‍යයනාංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය. theras702@gmail.com

පරයේෂණ ක්‍රමවේදය

මෙම විමර්ශනය සිදු කිරීමේ දී ගුනු පරිඛිලන ක්‍රමවේදය යටතේ ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික මූලාශ්‍රය යොදාගත් අතර තාතියික මූලාශ්‍රය ලෙස අන්තර්ජාලය මගින් ද දත්ත ඒකරායි කරනු ලැබේ ය. දත්ත විශ්ලේෂණයේ දී විස්තරාත්මක විශ්ලේෂණයක යෙදී ඇත.

පරයේෂණ ගැටලුව

බොංධ්‍ර දැර්ඨනය විෂයපථය තුළ සාකච්ඡා කරනු ලබන ප්‍රේතලෝක පිළිබඳ සංකීර්ණ විද්‍යාත්මක ව පැහැදිලි කර ගන්නා ආකාරය පරයේෂණ ගැටලුව ලෙස මෙහි දී යොදාගෙන ඇත.

පරයේෂණ සාහිත්‍ය සම්පූර්ණව

ත්‍රිපිටකය, අටුවා සහ රීකා සාහිත්‍ය තුළ ද ඉපැරණි සිංහල බොංධ්‍ර සාහිත්‍යය තුළ ද අමතුළු ලෝක පිළිබඳ ව කොතොකුත් විස්තර දැකගත හැකි ය. බටහිර සංකීර්ණ විශ්ලේෂණයකට අනුව ත්‍රිමාන ලෝකය පිළිබඳ ව හා ඒ ඔස්සේ උපකල්පිත ද්විමාන හා වතුර්මාන විශ්වයන් (Two and Four Dimensional space) පිළිබඳ සංකීර්ණ ඉස්මතු වී ඇත. එසේ ව්‍යව ද මේ විෂයපථ දෙක පිළිබඳ සංස්ක්‍රිතාත්මක ව විග්‍රහයක් මෙතෙක් සිදු වී නොමැත.

පරයේෂණ සීමාව

විමර්ශන සීමාව ලෙස විද්‍යාත්මක පසුබීම තුළ ද්විමානය, ත්‍රිමානය හා වතුර්මානය දක්වා ද බොංධ්‍ර පසුබීම තුළ නො පෙනෙන ලෝකයන් අතර ප්‍රේත ලෝක ද සාකච්ඡාවට පදනම්ව පවතී.

පරයේෂණ සාකච්ඡාව

බුදුරජාණන් වහන්සේ එක් සූර්යයෙකුගෙන් එළිය වන ප්‍රමාණය එක් ලෝකධාතුවක් ලෙස දේශනා කළන. එම එක් ලෝකධාතුවක් ලෝක තිස් එකකින් සමන්විත ය. එවා භුමි වශයෙන් හතරකි. එනම් අපායහුම් හතරකි, කාමසුගතිහුම් හතරකි, රුපහුම් දාසයක් හා අරුපහුම් හතරක් යනුවෙති. මෙම භුමි එකිනෙකට වෙනස් වූ දුරවලින් මනුෂ්‍ය ලෝකයේ සිට ඉහළට හා පහළට පිහිටා ඇති අතර, එක තලයක ඇත්තේ එක් ලෝකයක් පමණි. නමුත් මනුෂ්‍ය තලයෙහි පමණක් ලෝක හතරක් පවතිනු ලබයි. ඉන් පියවි ඇසින් දැකගත හැකි ලෝක දෙක වන්නේ මනුෂ්‍ය ලෝකය හා තිරිසන් ලෝකය සි. අනෙකුත් නො පෙනෙන ලෝක වන්නේ ප්‍රේත හා අසුර ලෝකයන්ය. මෙම ලෝක දෙක අතර පවත්නා වූ පොදු ලක්ෂණයන් පිළිබඳ ව විමසීමේ දී කාරණා කිහිපයක් උපකල්පනය කරගත හැකි ය. එහි දී මනුෂ්‍ය ලෝකය ආශ්‍රය කොටගෙන එකම තලයක පැවතිම, මිනිසුන්ට ප්‍රේතයන් දැකිය නො හැකි ව්‍යව ද ප්‍රේතයන්ට මිනිසුන් දැකිය හැකි වීම, අධිමානසික ගක්තින් ඇති අයට ප්‍රේත ලෝකය දැකිය හැකිවීම, හොතික වස්තුන් විනිවිද දැකිමේ හැකියාව, හොතික වස්තුන් හරහා ගමන් කිරීමේ හැකියාව, ගරිර විවිධ ප්‍රමාණයෙන් හා විවිධ ස්කන්ධයන්ගෙන් යුත්ත වීම, පදාර්ථ එම ලෝකයට සීමා වීම, එම පදාර්ථ පියවි ඇසින් දැකිමට නො හැකි වීම හා පදාර්ථ විනාශ වීම හා තැවත ක්ෂණික ව හටගැනීම යනා දී ලක්ෂණයන් ය. මෙම ප්‍රේත ලෝකවල ස්වභාවය මේ ආකාර වන අතර, මේවා පියවි ඇසිට දැර්ඨනය

නො වීමට හේතුව බොද්ධ පදනමට අනුව පුද්ගලයාගේ අධිමානසික ගක්තියේ පවතින නො දියුණු තත්ත්වය සි. නමුත් විද්‍යාව මෙය විශ්‍රාජ කරනුයේ මාන (Dimensional) සංකීර්ණය හරහා ය. මානයක් යනු අපට පෙනෙන සීමාවකි. ඒ අනුව පුද්ගලයා සිටිනුයේ ත්‍රිමාන විශ්වයක (Three Dimensional space) ය. එය මාන තුනකින් සම්බිත ය. එනම් උස, දිග හා පළල යන ත්‍රිමානය සි. මෙමගින් වස්තුවක් ස්ථාපිත නො කර ම එහි ස්කන්ධිය තේරුම් ගැනීමේ හැකියාවක් මිනිසා සතුව ඇත. නමුත් වතුර්මානයේ දී එය රේට වචා ගැමුරු දැක්මක් කරා යොමුවේ. ඒ සඳහා උපක්ල්පිත ද්වීමාන විශ්වයක් පිළිබඳ ව සිතුවහොත් එහි දී දිග හා පළල යන මාන දෙකක පමණක් ඒ සක්වයන් හට ගෝවර වේ. එවිට ඔවුන් හට සියලු ම දේ දාජ්‍යමාන වන්නේ සරල රේඛාවක් ලෙසට ය. රේට හේතුව උස යන මානයක් එහි නොමැති නිසාවෙනි. මෙවැනි විශ්වයක් තුළ පවතින ගෝලාකාර වස්තුවක් ඔවුන් දැකිනුයේ ගෝලයක් නො ව ගෝලයේ එක් අවස්ථාවක පවතින සරල රේඛාවක් පමණක් ලෙසිනි. මෙම සංකීර්ණය වතුර්මානයට ආරෝපණය කොට බැඳුවහොත් ත්‍රිමානයට එහා ගිය සිව්වන මානයක පවත්නා වූ විශ්වයක් පුද්ගල මනසට ගෝවර වන්නේ නැත. එනමුදු ත්‍රිමාන විශ්වයක සිටින බලන්නෙකුට ද්වීමාන විශ්වය පෙනෙන්නා සේ වතුර්මානයේ සිටින්නාට ත්‍රිමානය දැකීමේ හැකියාව පවතී. මෙසේ වූ වතුර්මානය තුළ ද ලක්ෂණ කිහිපයක් විද්‍යාඥයන් විසින් උපක්ල්පනය කර ඇත. ඒ අතර, ද්වීමාන වස්තුවක් සැකසී ඇත්තේ පළමු මානයේ සරල රේඛාවල එකතුවෙනි. ත්‍රිමාන වස්තුවක පවතිනුයේ ද්වීමාන වස්තු රාජියක හෙවත් පැතැලි වස්තුවල එකතුවකි. එසේ ම මේ අනුව උපක්ල්පනය කරනුයේ වතුර්මානය ද ත්‍රිමාන රාජියක එකතුවක් විය යුතු බව ය. නමුත් මේ සියල්ල සනක ගාචික එකතුවක් සේ නො වන අතර, එය පළමු සනකය හා අනෙකුත් සනක විනිවිද දැකිය හැකි අයුරින් නිර්මිත වූවකි. එසේ ම වතුර්මානික සක්වයෙකුට හෝ වස්තුවකට ත්‍රිමානය තුළ ජ්‍යෙන් විය හැකි ය. එයට හේතුව ද්වීමානය තුළ ත්‍රිමානය තිබුණ ද එය ද්වීමානිකයන්ට ගෝවර නො වන්නක් වන නිසාය. එමෙන් ම වතුර්මානික වස්තු විනිවිදහාවයෙන් යුතුක්ත වේ. කෙසේ වෙතත් ත්‍රිමානය තුළ සිටීමෙන් වතුර්මානය දැනගත නො හැකි ය යන උපක්ල්පනයන් ඇති විය.

පරයේෂණ සමාලෝචනය හා පරයේෂණ නිගමනය

උක්ත කාරණා අනුව ත්‍රිමානයට එහිට වූ වෙනත් නො පෙනෙන මානයක වූ යමක් ගුහණය කරගැනීමට අභ්‍යන්තරීක වූ අධිමානසික ගක්තින් ඉවහල් කරගත හැකි බව නිගමනය කළ හැකි ය.

ප්‍රමුඛ පද: වතුර්මානය, ත්‍රිපිටකය, ත්‍රිමානය, ද්වීමානය, ප්‍රේත ලෝකය.

මූලාශ්‍රය

- අධිගුණත්තයනිකාය 03. (2006). බුද්ධිජයන්ති ත්‍රිපිටක ගුණවලාව. දෙනිවල: බොද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය.
- වන්දවීමල හිමි, රේරුකානේ (2006). අහිඛරම මාරුගය. පොකුණුවිට.
- පෙනවනුපාලි. (2006). බුද්ධිජයන්ති ත්‍රිපිටක ගුණවලාව. දෙනිවල: බොද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය.
- මණ්ඩිමනිකාය 04. (2006). බුද්ධිජයන්ති ත්‍රිපිටක ගුණවලාව. දෙනිවල: බොද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය.
- Henry, p. (1910). **Manning: The Fourth Dimension Simply Explained.** New York.

- [https://www.google.com/amp/s/**kuthuhalaya.wordpress.com**/2017/02/11'](https://www.google.com/amp/s/kuthuhalaya.wordpress.com/2017/02/11/)
- ^4th-dimension)
- [https://www.researchgate.net/publication/304251215'](https://www.researchgate.net/publication/304251215)
- (Symmetry In Four-Dimensional Geometry)